GRUNDAD AV KONSTNÄRER – FÖR KONSTNÄRER
KONSTNÄRERNAS HJÄLPFOND 08-767 30 00

RECENSIONER

Söderberg och Tallén hos Hillström

EVA ASP · 27 APRIL 2025

ALEXANDER TALLÉN, I KNOW IT´S TOO LATE, 2025 (TV), FREDRIK SÖDERBERG, THE NINTH GATE, 2025. FOTO: MAGNUS BONS

Detta är Fredrik Söderbergs fjärde och Alexander Talléns tredje framträdande på Cecilia Hillström Gallery. Nu gör de utställningen ”Världen före världen” tillsammans, och mellan de två konstnärerna verkar det finnas en frändskap som går djupare än de rent formella likheterna.

Möjligen bearbetar de samma frågor, fast på olikartade sätt. Det som kanske mest förenar dem verkar vara hängivenhet i alla dess former. En hängivenhet till arbetsprocessen och till historiken runt deras inspirationskällor, som kaolinets fascinerande historia eller hur olika trossystem tar sig visuella uttryck. Vi förstår, på ett intuitivt plan, att det hos bägge är mycket långa processer som leder fram till slutresultatet.

VY FRÅN ”VÄRLDEN FÖRE VÄRLDEN”, ALEXANDER TALLÉN & FREDRIK SÖDERBERG, CECILIA HILLSTRÖM GALLERY 2025. FOTO: JEAN-BAPTISTE BÉRANGER

Sammanställningen ska ha skett på Söderbergs initiativ. I ett samtal mellan konstnärerna, som finns på galleriets hemsida, säger han: ”Jag vill inte ändra så mycket i rummet när jag visar målningar, målningarna är världen. Men gärna ha något i rummet som avleder betraktaren från målningarna och vice versa. Det finns något labyrintiskt i blandningen här.”

Genom att konstnärernas gestalter är i ungefär samma skala kan man föreställa sig hur en av Talléns figurer skulle kunna hoppa in i en av Söderbergs målningar och interagera där, som en liten seriefigur. Tanken blir komisk, och kan leda bort uppmärksamheten från verken – men meningen är kanske i stället att få oss att öppna oss för verken. Som om du bara kan få syn på dem genom att se på dem ur ögonvrån, inte genom att betrakta dem rakt framifrån.

Båda konstnärerna har en fascination för mönster och upprepning, och för ett sammanfogande av mindre former. Hos Tallén som en del av en tillverkningsprocess – små närmast prefabricerade enheter fogas samman till något större, eller hos Söderberg i upprepningen av former i mönstren, hämtade ur exempelvis inkakulturens textila

formspråk.

FREDRIK SÖDERBERG, WINTER´S BONE, 2025. FOTO: JEAN-BAPTISTE BÉRANGER

Söderberg ser det inte som att han kopierat detaljerna, snarare förbättrat dem. Det är i grunden ett slags alkemi, ”som alkemisten gör guld av ett lägre material. Konstnären är förbränningsugnen”, säger han i samtalet ovan. På samma sätt som Talléns figuriner först i ugnen, i en process som inte helt kan kontrolleras, får sin slutgiltiga skepnad och storlek, sin form och sina färger.

Om det hos Söderberg ofta finns en öppning eller portal av något slag, är Talléns figurer mer slutna eller dolda under sin glittriga yta. Den fungerar både som lockbete och kamouflage. Konversationspjäserna är insvepta i former som, på samma sätt som hos Söderberg, är bärare av det upprepbara, av mönster med egenvärdet hos ett ornament.

ALEXANDER TALLÉN, ONCE I THOUGHT I SAW YOU, 2025. FOTO: JEAN-BAPTISTE BÉRANGER

Som protesterade Tallén mot det funktionellas diktatur. Den förföriska effekten räddas av de avbildades ibland sorgsna, ibland helt uppgivna ansiktsuttryck. Här är Tallén en mästare. Glansen står i kontrast till det sorgliga uttrycket i hans oerhört vänliga, sorgmodiga filosofer. Livet har bara drabbat dem, trots att de verkligen gjort sitt allra bästa – eller har de verkligen gjort sitt allra bästa?

Även om Talléns miniatyrvärld är bedårande finns där alltid något hotfullt – som en koja

eller en plats i skogen som bara uppstår. Trygg men ändå skrämmande i bristen på kontroll över vad som kan hända där. Plötsligt har någon eldat upp någonting, tidningar med tveksamt innehåll ligger där en vacker dag. Här finns referenser till konsthistorien, inte bara till figurintraditionen, som Tallén ger ett personligt innehåll, utan även till verk som ”Nattmaran” av Johann Heinrich Füssli eller ”När förnuftet sover” av Francisco Goya.

ALEXANDER TALLÉN, NATTMARAN, 2025. FOTO: JEAN-BAPTISTE BÉRANGER

Men vi kan inte tänka oss näpnare monster, de är mer som trygghetsskapande gosedjur. Tallén skrämmer inte eller visar det förryckta, han leker med det, som Söderberg i sitt ordnande. Den senare har alltid ägnat sig åt de stora frågorna, åt godheten i relation till ondskan. Men i Söderbergs verk finns inget lidande som går att leva sig in i. Bara tecken på ondskans framfart. Och på människans försök att bemästra den. Som om det är en självklarhet att det är det viktigaste vi har att brottas med.

Genomgående hos Söderberg är också det repetitiva, närmast frenetiska, som i tidigare verk där det ornamentala i form av manisk linjeteckning fick bemäktiga sig motivet, och fylla ut varje tomrum av bilden. Det maniska som ett förhållningssätt. Ibland är ramen det helt dominerade och själva motivet väldigt litet, poängterar Söderberg när vi talas vid i galleriet. Det känns som om han vill ge en ledtråd till mönstret och ornamentiken. På samma sätt som jugendkonstnären Gustav Klimt på ett närmast rituellt sätt låter motivet underordna sig mönstret, ger det eget liv.

FREDRIK SÖDERBERG, SOMEBODY GOTTA SAVE MY SOUL, 2025. FOTO: JEAN-BAPTISTE BÉRANGER

Till denna utställning finns ett slags guide av Fredrik Söderberg till hans verk, som tillsammans med titlarna ger ledtrådar till var han hämtat sina bildelement. Som vore de bildgåtor han gärna vill att betraktaren försöker lösa. Han borde skapa ett rollspel i mysterieform, som det vore hisnande och lärorikt att försöka ta sig igenom. Och bildande. Men det är kanske just det vi har här, i mötet mellan Talléns grubblande filosofer och Söderbergs dystopiskt klingande credon.

Eva Asp

Cecilia Hillström Gallery, Hudiksvallsgatan 8, Stockholm. Pågår 3 april – 10 maj 2025

DELA MED FACEBOOK TWEETA MED TWITTER DELA MED E-POST

Eva Asp

Sedan 1990-talet verksam som konstnär, oberoende curator och skribent, och har även varit chef för Gävle konstcentrum, Sven-Harrys konstmuseum och Timrå konsthall.

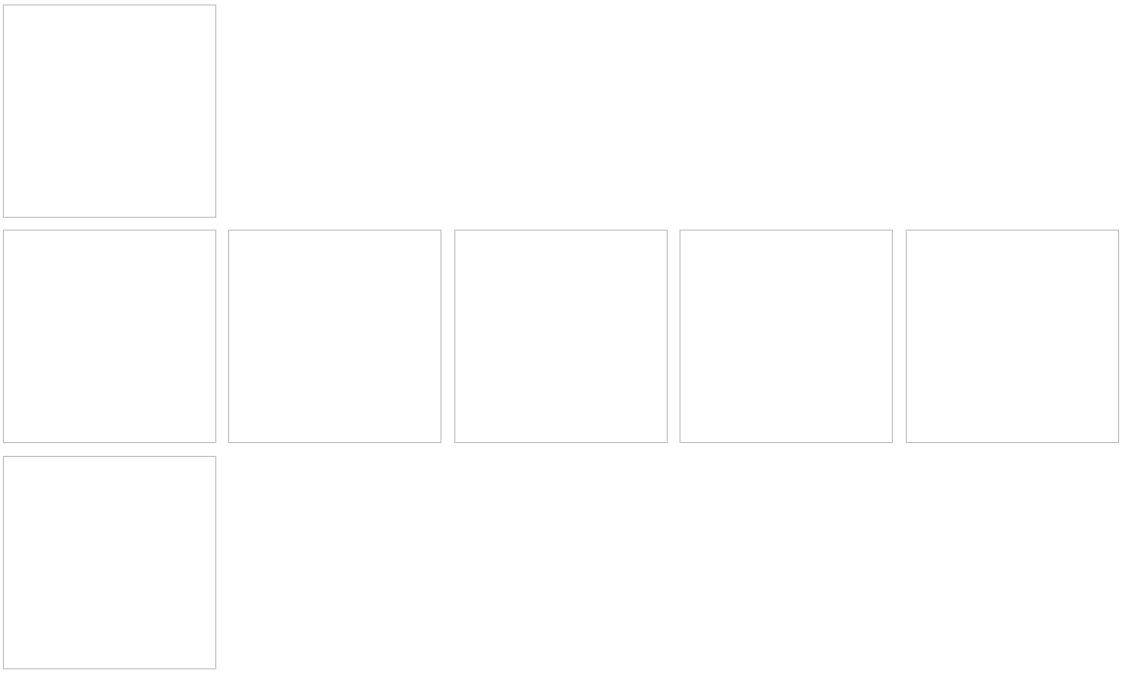

Prenumerera

Prenumerera på nya artiklar från Konsten.net!

Ange din e-postadress PRENUMERERA

☐ GENOM ATT KLICKA I DENNA BOX BEKRÄFTAR DU ATT DITT NAMN OCH DIN E-POSTADRESS SOM DU ANGIVIT I FORMULÄRET FÅR LAGRAS PÅ VÅR SERVER.

DU KAN OCKSÅ VARA INTRESSERAD AV...

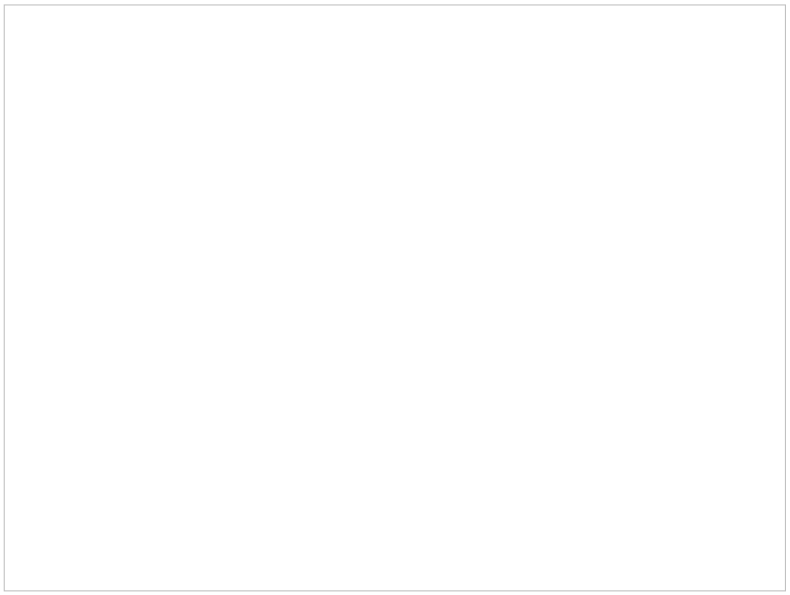

LÄMNA EN KOMMENTAR

DIN E-POSTADRESS KOMMER INTE PUBLICERAS. OBLIGATORISKA FÄLT ÄR MÄRKTA *

KOMMENTAR *

NAMN * E-POSTADRESS * WEBBPLATS

SPARA MITT NAMN, MIN E-POSTADRESS OCH WEBBPLATS I DENNA WEBBLÄSARE TILL NÄSTA GÅNG JAG SKRIVER EN KOMMENTAR.

SKICKA KOMMENTAR

Denna webbplats använder Akismet för att minska skräppost. Lär dig om hur din kommentarsdata bearbetas.

KONSTEN.NET

RECENSIONER TIPS KONSTKOMMENTARER FRÅGEFORMULÄRET

Nättidskrift om samtidskonst